

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/30/2025
Identifikačné číslo spisu: 6124224024
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6124224024.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne GAPAcAR, s.r.o., so sídlom Československej armády 10686/3, 036 01 Martin, IČO: 46 587 527, zastúpenej advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanej KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 1 643,34 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom z 19. marca 2024 postúpil vec podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínanom konaní“) Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie a rozhodnutie. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“). Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že nejde o obchodnoprávny spor, na ktorého prejednanie a rozhodnutie by bol kauzálne príslušný podľa § 22 písm. a) CSP. Podľa jeho názoru má byť vec prejednaná ako občianskoprávny spor na Mestskom súde Bratislava IV. Zdôraznil, že obchodnoprávne spory možno zjednodušene vymedziť ako spory z právnych vzťahov, ktoré sa spravujú zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodným zákonníkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), ktorý upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Pre posúdenie toho, či ide o obchodný záväzkový vzťah, je rozhodujúca predovšetkým povaha účastníkov konkrétneho záväzkového vzťahu pri jeho vzniku (§ 261 Obchodného zákonníka). V danom prípade právna predchodkyňa žalobkyne uzatvorila zmluvu o havarijnom poistení ako fyzická osoba, ktorá nekonala v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto jej má byť poskytnutá ochrana podľa ustanovení

Občianskeho zákonníka a tiež zákona o ochrane spotrebiteľa. Na uvedené poukázala aj žalobkyňa vo svojom vyjadrení, pričom v návrhu na vydanie platobného rozkazu uviedla, že si neuplatňuje obchodnoprávny nárok. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe v prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Ndc/9/2022 z 24. augusta 2022 okrem iného uviedol, že ak sa žalobca stavia do pozície spotrebiteľa a ak je toto tvrdenie sporné, je úlohou protistrany dokázať opak a následne povinnosťou súdu si po vykonanom dokazovaní zodpovedať predbežnú otázku, či vec považuje za konanie so spotrebiteľom.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní veci dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

3. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa Civilného sporového poriadku.

4. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

7. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

9. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

10. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa sa voči žalovanej domáha zaplata časti poistného plnenia, ktoré nebolo vyplatené jej právnej predchodkyňi. Svoj nárok odvodzuje od poistnej udalosti, pri ktorej vznikla škoda na osobnom motorovom vozidle vo vlastníctve poistenej K. H. (ďalej len „poistená“) v podobe nákladov na jeho opravu. Poistná udalosť bola riadne ohlásená žalovanej poisťovni, s ktorou poistená uzavrela zmluvu o havarijnom poistení. Žalovaná po skončení šetrenia poistnej udalosti nepriznala poškodenej celú uplatnenú sumu poistného plnenia. Neuhradenú časť poistného plnenia poistená postúpila zmluvou o postúpení pohľadávky na žalobkyňu, ktorá si ju uplatnila podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, pričom okrem istiny 1 643,34 eura žiadala priznať aj úroky z omeškania a náhradu trov konania.

11. Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálne príslušný na upomínacie konanie (§ 2 zákona o upomínacom konaní) vydal 12. februára 2024 platobný rozkaz sp. zn. 18Up/251/2024, ktorým žalovanej

uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu istinu 1 643,34 eura s úrokom z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 1 643,34 eura od 7. februára 2024 do zaplatenia, alebo aby v tej istej lehote podala odpor. Ďalším výrokom bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni (prostredníctvom jej právnej zástupkyne) náhradu trov konania vo výške 253,24 eura. Po podaní odporu žalovanou, žalobkyňa navrhla pokračovanie v konaní na Mestskom súde Bratislava III ako súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. V nadväznosti na uvedené Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III, o čom upovedomil sporové strany. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasí a tvrdí, že nejde o obchodnoprávny spor.

12. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov na konanie v obchodnoprávných sporoch (§ 22 CSP) je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide v prípade sporu podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne sporu zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah, spravujúci sa ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka. V predmetnej veci sa o takýto prípad nejedná, keďže nie je naplnený základný predpoklad podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to, že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak je pri jeho vzniku s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Uplatnený nárok má svoj podklad v právnom vzťahu vzniknutom medzi poistenou fyzickou osobou - nepodnikateľom a žalovanou poisťovňou, ktorý vzťah sa spravuje (predovšetkým) zákonom č. 40/1964 Zb. Občianskym zákonníkom v znení neskorších predpisov. Postúpením pohľadávky nedochádza k zmene v obsahu záväzku, ale len k zmene v osobe veriteľa, teda (občianskoprávny) charakter záväzkovo-právneho vzťahu strán sporu sa nemení.

13. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, nebolo možné v danom štádiu konania (pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore) dospieť k inému záveru ako k tomu, že sa jedná o občianskoprávny spor, na ktorého prejednanie a rozhodnutie je podľa § 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP príslušný Mestský súd Bratislava IV ako všeobecný súd žalovanej právnickej osoby, v ktorého obvode sa nachádza jej sídlo.

14. Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je príslušný Mestský súd Bratislava IV podľa § 12 ods. 2, § 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.